

STATSKUNDSKAB

Nyhedsbrev for Dansk Selskab for Statskundskab

Nr. 2.

6. Årgang

September 2003

ISSN 1602-6381

<http://www.dpsa.dk/>

Indhold

- [Nyhedsbrev og hjemmeside – en opfordring til medlemmerne \(Vibeke Lehmann Nielsen\)](#)
- [Invitation til årsmøde 2003: Magtudredningen – hvad fandt de egentlig ud af? \(Peter Kurrild-Klitgaard\)](#)
- [Indkaldelse til generalforsamling 2003 \(Peter Kurrild-Klitgaard\)](#)
- [Nekrolog over Paul Quentin Hirst, 1946-2003 \(Lars Bo Kaspersen\)](#)
- [Politologisk Kalender \(Vibeke Lehmann Nielsen\)](#)

STATSKUNDSKAB udkommer 2 gange årligt.

Redaktør

Vibeke Lehmann Nielsen

Institut for Statskundskab

Århus Universitet

Universitetsparken

8000 Århus C

Tlf. (P): 86 10 22 31

Tlf. (A): 89 42 11 30

Fax: 86 13 98 39

E-post: vl@ps.au.dk

Nyhedsbrev og hjemmeside – en opfordring til medlemmerne

Dansk Selskab for Statskundskab har nu i mere end et år været kommunikationsmæssigt godt forankret i det 21. århundrede. Selskabets nyhedsbrev er i elektronisk form og dets hjemmeside opdateres løbende med relevante nyheder.

På den måde får vi dels nyhedsbrevet ud billigere end før, dels når vi ud til en bredere kreds, idet det bl.a. også tilsendes de studerende, der måtte have e-mail adresser på de enkelte institutioner.

Samtidig betyder det elektroniske format, at det er omkostningsfrit for selskabet og dets medlemmer at bruge nyhedsbrevet til at rejse fagligt relevante debatter. Vi skal derfor opfordre alle læsere til at benytte mulighederne for at anvende dette som et forum til at rejse debatter af potentiel interesse for den danske politologiske verden.

Indlæg, forslag til indlæg, relevante links m.v. modtages derfor meget gerne.

[Vibeke Lehmann Nielsen](#)

Redaktør

Invitation & Program for årsmøde 2003

Magtudredningen: Hvad fandt de *egentlig* ud af?

Konference den 13.-14. november 2003, Hotel Nyborg Strand

Pris for deltagelse: 2.500 kr. som dækker ophold og forplejning, men ikke transport (1.500 kr. for én dags deltagelse, med festmiddag* men uden overnatning)

Tilmelding: Inge Merete Ejsing-Duun (ime@socsci.auc.dk)

Tilmeldingsfrist: 1. november (deltagerantal begrænset til 40).

Forskere og ph.d. studerende ved DSS's kollektive medlemmer bør selv sikre sig, at deres arbejdspladser dækker deltageromkostningerne.

* Festmiddagen er i form af Hotel Nyborg Strands traditionsrige vildt-arrangement. Vegetarer eller andre, der måtte ønske en ikke-kød menu, bedes gøre eksplicit opmærksom på dette, når de tilmelder sig.

Dansk Selskab for Statskundskab indbyder igen i år danske forskere og praktikere indenfor politik og forvaltning til konference, denne gang over det højaktuelle, faglige tema: "Magtudredningen: Hvad fandt de *egentlig* ud af?"

Den 30. oktober måned afleverer den danske Magtudrednings ledelse sin slutrapport til Folketinget. Det er dermed seks et halvt år siden, at Folketinget besluttede at iværksætte forskningsprojektet "En analyse af demokrati og magt i Danmark", og næsten 10 år siden man først drøftede ideen.

Siden er der blevet brugt knap 50 mio. kr. til en lang række forskningsprojekter, og blandt de åbenlyse resultater er mere end 25 bøger og 20 mindre skrifter, samt en lang række konferencer m.v., der har involveret dusinvis af politologer og andre forskere.

Ambitionen med konferencen er således, på en konstruktiv og faglig måde, at lade Magtudredningens ledelse og forskere fra den danske politologiske verden få lejlighed til at stikke hovederne sammen, så de første kan fremlægge nogle af deres hovedresultater for deres fagfæller, mens de sidste kan få lejlighed til at kikke resultaterne efter i sømmene—og fortsætte debatten.

For hvad var det så egentlig, de fandt ud af? Hvem var det lige, der har "magten"? Fandt man ud af, hvad magten består i? Og hvor mange ansigter den har? Er magten i en—angiveligt—stadigt mere globaliseret og europæiseret hverdag blevet mere koncentreret? Eller mere spredt? Eller er det hele lidt som det plejer? Er det spin-doktorerne og medierne, der har fået magten over politikerne? Og hvad var de lange linjer i demokratiet og magtforholdene i Danmark?

Vi vil samtidigt benytte lejligheden til at lade en række personer udenfor det danske politologiske miljø, herunder politikere, beslutningstagere og opinionsdannere, give deres vurdering af, hvad Magtudredningens betydning er for andre end dem, der har forsket og skrevet. Endelig bliver der også lejlighed til at sammenligne den danske magtudrednings resultater med de tilsvarende i Sverige og Norge.

Så føler du, at du er gået glip af, hvad de mange millioner kroner er gået til, eller er du bare

interesseret i, hvad de andre fandt ud af, bør du ikke misse dette årlige træf blandt danske politologer.

[Peter Kurrild-Klitgaard](#)

Formand

Program

Torsdag d. 13.		
10.00 – 10.30	Ankomst og indkvartering	
10.30 – 10.45	Velkomst	Peter Kurrild-Klitgaard, fmd., Dansk Selskab for Statskundskab Lise Togeby, fmd., den danske magtudredning
10.45 – 12.30	Session I: Magtbegreber: Hvad betyder de i praksis?	Oplægsholdere: <ul style="list-style-type: none"> • Jørgen Goul Andersen, professor, AaU • Signild Vallgård, lektor, dr.med., KU • Anette Warring, lektor, ph.d., RUC Kommentatorer: <ul style="list-style-type: none"> • Jens Peter F. Thomsen, lektor, ph.d., AU • Asbjørn Sonne Nørgaard, lektor, AU
12.30 – 13.30	Frokost	
13.30 – 15.00	Session II: Internationalisering	Oplægsholdere: <ul style="list-style-type: none"> • Torben Beck Jørgensen, professor, lic.merc., KU • Hans Mouritzen, seniorforsker, dr.scient.pol., IIS • Thomas Pedersen, lektor, ph.d., AU Kommentatorer: <ul style="list-style-type: none"> • Georg Sørensen, professor, dr.scient.pol., AU • Birthe Hansen, lektor, ph.d., KU
15.00 – 15.15	Kaffepause	
15.15 – 16.45	Session III: Institutioner & eliter	Oplægsholdere: <ul style="list-style-type: none"> • Peter Munk Christiansen, professor, SDU • Erik Damgaard, professor, dr.scient.pol., AU • Peter Bogason, professor, ph.d., RUC Kommentator: <ul style="list-style-type: none"> • Hanne Foss Hansen, lektor, ph.d., KU
16.45 – 17.00	Pause	
17.00 – 18.45	Session IV: Medborgere, køn & etnicitet	Oplægsholdere: <ul style="list-style-type: none"> • Anette Borchorst, lektor, lic.phil., AaU • Lise Togeby, professor, dr.scient.pol., AU Kommentatorer: <ul style="list-style-type: none"> • Klaus H. Levinsen, adjunkt, ph.d., SDU • Hans Jørgen Nielsen, lektor, KU

18.45 – 19.30		Pause
19.30 –	Festmiddag	<i>"Presidential Address"</i> : Magt og afmagt i dansk politologi: En post-post-modernistisk behavioral analyse af Nash-optimale udfald i en forskningsdiskurs' historisk-institutionelle udvikling ... Peter Kurrild-Klitgaard, formand
Fredag d. 14.		
10.00 – 11.00	Generalforsamling, DSS	
11.00 – 12.30	Session V: Giver Magtudredningen mening for andre end politologiske forskere?	Oplægsholdere: <ul style="list-style-type: none"> • Anne Knudsen, dr.phil., chefredaktør f. Weekend-Avisen • Bo Smith, cand.scient.pol., departmentschef, Beskæftigelsesministeriet • Jacob Buksti, cand.mag., MF, fhv. minister, Soc. Dem. • Rikke Hvilshøj, cand.polit., MF, næstformand f. Venstres folketingsgruppe
12.30 – 13.30	Frokost	
13.30 – 15.30	Session VI: Den danske magtudredning og magtudredningernes rolle i nordisk statskundskab	Oplægsholdere: <ul style="list-style-type: none"> • Olof Petersson, fhv. fmd., den svenske magtudredning • Ellen Rømming, sekretariatsleder, den norske magtudredning • Lise Togeby, fmd., den danske magtudredning
15.30	Afrunding, afrejse	

Indkaldelse til generalforsamling

Hermed indkaldes, jf. [vedtægternes](#) §6, stk. 2-3, til generalforsamling i [Dansk Selskab for Statskundskab](#) d. 13. november, kl. 18.30 / 14. november kl. 10.00, 2003, Hotel Nyborg Strand, med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Beretning om selskabets virksomhed.
3. Forelæggelse af regnskab.
4. Valg af:
  - formand,
  - kasserer,
  - 3 øvrige bestyrelsesmedlemmer,
  - 1 suppleant for hvert bestyrelsesmedlem,
  - 2 revisorer,
  - 1 revisorsuppleant.
5. Optagelse af nye medlemmer.

6. Fastsættelse af kontingent.
7. Fremtidigt virke.
8. Eventuelt.

P.b.v.

[Peter Kurrild-Klitgaard](#)

Formand

Nekrolog over Paul Quentin Hirst, 1946-2003

Den britiske samfundsteoretiker Paul Q. Hirst, professor i socialteori ved Birkbeck College, University of London, døde pludseligt mandag den 16. juni.

Paul Hirst blev uddannet på University of Leicester og University of Sussex i 1960'erne. Han fik begge steder en bred uddannelse, der strakte over sociologi, politisk teori, filosofi, videnskabsteori, psykologi, økonomi og historie. Hirst var en del af en stor talentfuld gruppe af unge samfundsforskere, der voksede ud af Leicester-miljøet, hvor bl.a. Norbert Elias, Ilya Neustadt, Barry Hindess og Anthony Giddens medvirkede til at skabe et utroligt inspirerende intellektuelt miljø. Hirst forlod Leicester med højeste karaktergennemsnit og tog til Sussex, hvor den verdenskendte sociolog Tom Bottomore stimulerede Hirst yderligere. Hirst blev umiddelbart efter sin eksamen fra Sussex i en alder af 23 år ansat som adjunkt ved Birkbeck College hyret af den nærmest legendariske politiske tænkner Bernard Crick. Inden Hirst var fyldt 30 havde han skrevet to bemærkelsesværdige bøger om videnskabsteori, evolutionsteori og socialteori. Hirst var i sine yngre år i en vis forstand marxist. Inspireret af den franske tænkner Louis Althusser læsning af Marx forfattede Hirst sammen med Barry Hindess bogen *Pre-Capitalist Modes of Production*, som skabte en voldsom debat. Hirst og Hindess var blandt de få, der for alvor tog Althusser på ordet og læste Althusser med Althusser's egne briller. Det førte til et brud med væsentlige dele af Althusser's tænkning, da de påviste inkonsistens i hans teori og for både Hirst og Hindess førte det et brud med marxismen længe før den Kolde Krigs ophør. Det førte endvidere Hirst ind i kernen af demokrati- og politisk teori. Hirst blev kendt for sit bidrag til demokratiteorien i form af en styrkelse af civilsamfundet og frivillige foreninger og organisationers rolle – teorien om det associative demokrati. I 1996 udgav han sammen med Grahame Thompson bogen *Globalization in Question*, som blev en akademisk bestseller. Bogen antaster tesen om den globaliserede verden og udmærker sig ved teoretisk og empirisk dybde, som kun få bøger indenfor genren kan bryste sig af. I 2001 udgav Hirst *War and Power in the 21st Century*, som demonstrerede hans store historiske indsigt med knivskarp teoretisk analyse af det moderne statssystem, fremtidens krig og mulige konfliktområder. Paul Hirst var en usædvanlig 'scholar' og en sand polyhistor. Det særlige ved Hirst består ikke blot i hans omfattende produktion af en udsædvanlig høj kvalitet. Således nåede han ganske vist at publicere mere end 25 bøger, et utal af artikler, kommentarer, anmeldelser, bidrag til aviser, magasiner og han forelæste verden over. Hans bøger er oversat til mere end 15 forskellige sprog. Det særegne ved Hirst var derimod hans enorme brede og dybe viden og interesse for mange felter. Han var politisk aktiv i Charter 88, en borgerrettighedsbevægelse, der kæmpede for en skriftlig forfatning i Storbritannien. Her var han i flere perioder i forretningsudvalget og leder heraf. Desuden underviste Hirst på Architectural Association (AA) i London, den vel mest prominente arkitektskole i Europa. Han underviste i byplanlægning, arkitektur, kunsthistorie, socialteori, rum og territorialitet. I midten af 90'erne startede han London Consortium, som var og er et af de mest innovative forsøg på at lave en kandidat- og forskeruddannelse indenfor humaniora og kulturstudier. London Consortium er en fusion mellem 4 kulturinstitutioner (Tate Gallery, Architectural Association, Birkbeck College og

Institute of Contemporary Art). Hirst var Academic Director for London Consortium indtil sin død. Hirst var én af de få, der i sin levetid nåede at blive tilbudt professorater i så forskellige fag som sociologi, politisk teori, international politik, jura, international politisk økonomi, kulturforskning, arkitektur, kunsthistorie, krigsstudier og historie. Han kunne i enkelte uger om mandagen deltage i en paneldiskussion med filosofen J. Derrida i Oxford, om tirsdagen undervise i politisk teori i London, om onsdagen deltage i et G7-møde for at diskutere arbejdsløshedstal og inflationsrater med gamle statsledere som Helmuth Schmidt for at slutte ugen med et møde i Charter 88 og nogle foredrag om Gombrich's kunsthistorie på en arkitektskole. Hirst var usædvanlig i en tid, hvor specialisering er en dyd. Hans store generelle men alligevel dybe viden ses sjældent i vor tid, hvor flere og flere koncentrerer sig om at vide mere og mere om mindre og mindre. Adskillelsen mellem fag og mellem discipliner bliver større og helhedsperspektiver forsvinder. Med Hirst forsvinder én af de sidste, der formåede at tænke i helheder og på tværs af samfundsvidenskab, humaniora og naturvidenskab.

Hirst gæstede ofte Danmark som foredragsholder, optrådte adskillige gange på dansk TV og radio samt i danske aviser og flere af hans bøger er oversat til dansk herunder *Globalisering, Demokrati og det civile samfund* (1997), *Globalisering til debat* (2001) og *Krig og magt i det 21. århundrede* (under udgivelse) – alle på Hans Reitzels forlag. Han var senest [taler](#) ved Dansk Selskab for Statskundskabs årsmøde 2002.

Lars Bo Kaspersen

Sociolog, Lektor, Københavns Universitet

Politologisk Kalender

Dansk Selskab for Statskundskab har på hjemmesidens forside indført rubrikken "Politologisk Kalender". Formålet med rubrikken er at annoncere kommende fagligt relevante arrangementer og begivenheder. I opfordres derfor alle til at sende [Peter Kurrild-Klitgaard](#) en mail, når I ønsker et arrangement annonceret på Selskabets hjemmeside. Det gælder f.eks. længerevarende foredragsrækker, større konferencer, kongresser e.l., som medlemsinstitutionerne organiserer eller spiller en væsentlig rolle i. Mindre arrangementer og enkelt-forelæsninger må der reklameres på anden vis.

[Vibeke Lehmann Nielsen](#)

Redaktør

[Dansk Selskab for Statskundskab Hovedside](#)